ב"ה | גיליון **745**
ערב שבת קדש
פרשת **אמר** תשפ"ה

י-ם	18:51	20:07
ת"א	19:12	20:12
חיפה	19:05	20:10
ב"ש	19:11	20:07

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי **הרב יצחק גינזבורג** שליט"א

אוצר הפרשה

שבת שבתון

"שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הוּא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב מֵעֶרֶב עַד עֶרֶב תִּשְׁבְּתוּ שַׁבַּתְּכֶם". יום הכיפורים דומה מאד לשבת. אבל את השבת מצוה לענג, גם במאכל ובמשתה, ולכאורה העינוי ביום הכיפורים ממש הפוך מענג... אך האמת היא שביום הכיפורים יש ענג פנימי עוד יותר, כמו שנאמר על העולם הבא "אין בו אכילה ושתיה, אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה", זהו התענוג הגדול ביותר.

איך אפשר להנות מזיו השכינה בעוד אנחנו כאן בעולם הזה? על ידי התשובה! "במקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים אינם עומדים" ועל ידי התשובה מגיעים להשראת השכינה בתוכנו.

אבל לא צריך לחטוא כדי להיות בעל תשובה, הצדיקים הגדולים כוללים בתוכם את מעלת בעלי התשובה, וכמו שהקב"ה מצמצם את שכינתו בתוך בית המקדש, כך הוא מצמצם את שכינתו בתוך הצדיקים הגדולים הללו (כמו שנאמר על רבי שמעון בר יוחאי). על ידי ה**צמצום הזה, האדם צם צום מתוך תענוג גדול. מי צריך לאכול כאשר השכינה בתוכנו?**

(מתוך הספר "תשובת השנה")

אוצר הסיפור

כבוד עצמי או כבוד התורה

בהיות הרה"ק **ר' משה חיים אפרים, ה'דגל מחנה אפרים' (שהיה בן בתו של הבעש"ט והסתלק בי"ז באייר)** **מגיד מישרים בעיר סדילקוב, היה לו שונא שהציק לו למאוד ומרר את חייו, עד שנחלה ונפל למשכב. אחיו, הרבי ר' ברוך ממעז'יבוז', בא לבקרו, והצדיק שפך לפני אחיו את לבו.**

> הרגשתי שלא על כבוד התורה אני חס אלא על כבוד עצמי, ומיד פסקתי מלהתפלל על זה

ר' ברוך שהיה בטבעו קפדן, אמר: "התפלל עליו שיענש ממרומים!" על זה ענהו ר' משה חיים אפרים: "אֵיך יוכל לעלות על דעתך לנקום ביהודי ולנטור לו איבה? הלוא התורה אמרה 'לא תקום ולא תטור'?" ר' ברוך השיבו: "הלא תלמיד חכם אתה ורבותינו אמרו 'כל ת"ח שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם'. ואם על כבודך אתה מוחל, איך אינך חס על כבוד התורה?" אך ר' משה חיים אפרים אמר בתמימות: "אמנם גם אני חשבתי כך. אך בכל פעם שהחלטתי לבקש עליו עונש מן השמים, הרגשתי שלא על כבוד התורה אני חס אלא על כבוד עצמי, ומיד פסקתי מלהתפלל על זה".

(מתוך 'זכרונם לברכה')

הפגישה בין האחים הקדושים, רבי משה חיים ורבי ברוך, מדגישה היטב את השוני בינהם:

בעל ה'דגל' שייך לצד הימין של זקנו הבעל שם טוב, צד החסד והאהבה, ואילו רבי ברוך שייך לצד שמאל של הבעל שם טוב, מדת הגבורה. אף הגימטריא של שמותם מרמזת על כך: **משה חיים אפרים** עולה **אברהם אברהם אברהם**, היינו ש'**אברהם**', איש החסד, הוא ממוצע שלשת שמותיו, ואילו **ברוך** עולה בגימטריא **ביצחק**, איש הגבורה.

בהתאם לכך, היה רבי משה חיים אפרים בולט בענווה ובשפלות שלו (תכונות השייכות גם הן לאברהם, שהתבטא "ואנכי עפר ואפר"), ורבי ברוך נודע בקפדנותו ובמלחמתו נגד כל המתנגד לקדושה ולחסידות. כך היו האחים גם במצב כלכלי שונה לגמרי – רבי ברוך היה בבחינת "הרוצה להעשיר יצפין" ואחיו בבחינת "הרוצה להחכים ידרים" (כשהצפון שייך לשמאל כנודע, ואילו הדרום מכונה בתורה "ימין").

אוצר הפתגם

מודעות עצמית יכולה להפוך להיות שלילית, רק 'אני', אבל אם ה'אני' כולו תפלה, התקשרות לה' ותלות בו – זהו תיקון המודעות העצמית.

(ט"ו אייר ע"ז)

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב:דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

הילולא דרשב"י

אנחנו מתכוננים ליום מאד חשוב ומיוחד בלוח השנה היהודי – ל"ג בעומר. זהו יום ההילולא של אחד מגדולי הצדיקים בעמנו, רבי שמעון בר יוחאי, שבקיצור נקרא רשב"י. הוא קבור במירון וכל שנה מגיעים לשם וחוגגים, מדליקים מדורות ושרים ורוקדים לזכותו.

במסורת החסידות, רבי שמעון בר יוחאי בין כל הצדיקים נקרא 'רבי שמח' – הוא שמח ורוצה שאנחנו נהיה שמחים, והוא מלמד אותנו קודם כל שבאמצעות שמחה יוצאים מכל הצרות בחיים שלנו ומגיעים לגאולה האמתית והשלמה לעם ישראל ולכל העולם. כמובן, המשמעות היא שבזכותו תהיה לנו גם רפואה שלמה – לכל מי שצריך רפואה שלמה – שכולם יהיו בריאים וחזקים כדי לקבל את התורה.

> אבל רשב"י פעל בצורה אחרת, רק על ידי אמירת תורה, תורת הנסתר

גם ב-**לג בעומר מקבלים את התורה – לג** אותיות **גל, "גל** עיני ואביטה נפלאות מתורתך". **זהו היום בו מקבלים את הממד הפנימי, הנשמה הפנימית, של התורה, ובמתן תורה נקבל את כללות התורה, נשמתא דאורייתא יחד עם גופא דאורייתא – כך שתהיה לנו תורה שלמה, נשמה וגוף. תריג** המצוות על כל פרטיהן שעלינו לממש בפועל.

הזהר מלמד אותנו שכאשר רבי שמעון בר יוחאי רצה להוריד לעולם ברכה מהשמים (גשמי ברכה), לעם ישראל ולעולם כולו, הוא רק פתח את פיו בגילוי סודות התורה. באמצעות אמירת סודות התורה בלבד הוא היה מסוגל להוריד מהשמים את כל הברכות הנצרכות, במיוחד את הגשם. הרבה פעמים בהיסטוריה היתה עצירת גשמים והצדיקים הגדולים בדור התפללו וצמו – וגם כל הציבור צם והתפלל – וה' הוריד גשם. אבל רשב"י פעל בצורה אחרת, רק על ידי אמירת תורה, תורת הנסתר.

שוב, בזמן רשב"י לא ירד גשם, והזהר מספר שרבי שמעון פתח את פיו ודרש את הפסוק בתהלים "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד". פסוק מפורסם, שחסידים גם שרים עליו ניגונים שונים. הכלי שעלינו ליצור כדי לקבל את כל הברכות – הכלי לכל הברכות שה' ממטיר עלינו, כל הברכות הן גשם – הוא "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד". כלומר, עלינו להגיע לאהבת ישראל ואחדות ישראל. עלינו להפוך כולנו לאחד, לעבוד יחד בשביל משיח.

זהו הלימוד הראשון של רשב"י, של לג בעומר, שעלינו לתקן את רגש האחוה שלנו – וזהו היסוד והכלי להוריד לעולם את כל הברכות, כל הגשם. אם נזכה משיח יבוא על ענן כמו גשם שיורד מהענן. שנזכה לזה בקרוב לגשם של משיח שירד מהענן בשמים, ויצמיח פירות בארץ, במציאות שלנו, ישועות והמתקות ליהודים ולכולם.

(י"ג אייר תש"פ)

אוצר קצר

פסח ראשון (שביעי של פסח) – פסח שני – שבועות

באחת השיחות הרבי דבר בבניה על כך ש"כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו נחרב בימיו". המאמר הזה אומר שכל פעם שבית המקדש לא נבנה זו החמצה, בהחלט היה ראוי להבנות באותו דור ורק שהחמיצו. פסח אומר לנו לא להחמיץ את ההזדמנות. ואם החמצת – אפשר לתקן, זה המסר של פסח שני. יש כאן תהליך – בפסח ראשון אין חמץ, אין שום החמצה, כל העבודה היא בזריזות, בדילוג וקפיצה ("קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות"). בפסח שני כבר "מצה וחמץ עמו בבית" ובשבועות כבר יש חמץ בקדושה, יש אתהפכא והחמץ הוא בבחינת "ויגבה לבו בדרכי הוי'". שביעי של פסח הוא ממוצע בין פסח ראשון לפסח שני – אסור שיהיה חמץ, אבל כבר בסעודת משיח, לאחר צאת הכוכבים, מותר שרויה, יש חמץ בתוך המצה, דרך לגלות שגם אם 'החמצת' אפשר לחדש את השליחות הזו בעצמה.

(שביעי של פסח ע"ז)

הוד שבהוד

המשמעות הפשוטה של ספירת העמר, "מנחת בכורים" של קציר שעורים, היא הודיה על ראשית התבואה, ולכן שיא הספירה הוא **יום ההוד שבהוד – התודה שבתודה, לג בעמר, יום האחוה שבאחוה, היום בו דורשים ושרים את הפסוק "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד". הכרת הטוב היא יסוד כל המדות הטובות, בסוד "דרך ארץ קדמה לתורה" של ימי הספירה, ימי ההכנה למתן תורה.**

(שביעי של פסח פ"ה)

אוצר הרמז

רשב"י – הופך מרה שחורה להרהור שמח

מרה שחורה אותיות **הרהור שמח**. מי מסוגל להפוך מרה שחורה להרהור שמח? רבי שמעון בן יוחי. כנראה שזהו הכח המיוחד, של רשב"י – הכח לקחת מרה שחורה של מישהו ולהפוך אותה להרהור שמח. דווקא ללומדי רזי תורה יש מרה שחורה – "אין מוסרין רזי תורה אלא למי שלבו דואג בקרבו", וכמו שאדמו"ר האמצעי מעיד שלמקובלים ולצדיקים הכי גדולים יש מרה שחורה. את המרה שחורה שיש להם בלב הם מפנים כלפי מעלה, לא מתייאשים ח"ו, ובזכות עבודה זו מקבלים את הכלי, הלב נשבר, הראוי לקבל רזי תורה – "אין מוסרין רזי תורה אלא למי שלבו דואג בקרבו", וכך הופכים את ה"מרה שחורה" ל"הרהור שמח".

(אור לח"י אייר תשפ"א)

מהדורה עיצוב: דענה אביחיל | 054-6580146